

BÖLÜM 1

Eczacılık ve Yönetim

1.1. / Eczacılıkta İşletme Biliminin Rolü ve Önemi

Özlem Nazan ERDOĞAN¹

Öğrenim Hedefleri

Okuyucu, bu bölümü okuyarak;

1. Bireysel ve mesleki kaynakları yönetmenin önemini,
2. Küresel sorunların etkisinde yer alan eczacılık mesleğinin çevresini,
3. İşletme biliminin konularını ve eczacılık alanına olan katkılarını,
4. İşletmelerin kuruluş ve faaliyetlerine esas teşkil eden temel ilkelerini,
5. Eczane yöneticisinin temel rollerini açıklar.

Eczacılar sürekli değişen çevrelerinde başarıyı yakalamak üzere bireysel ve mesleki kaynaklarını çok iyi yönetmelidirler. Sürekli değişen çevre özellikle yakın dönemde yaşanan küresel olayların neden olduğu can alıcı krizlerin iyi yönetimini zorunlu hale getirmiştir. Bu noktada işletme biliminin önemi her sektör için önem kazanmaya ve dikkat çekmeye başlamıştır. Önümüzdeki yıllarda iklim krizi ile mücadele edileceği bilim çevrelerinde vurgulandığı zaman bu yıllar çok uzak bir gelecek olarak algılanırdı. Ancak bugünlerde öne çıkan su krizi, dünyada farklı coğrafyalarda gerçekleşen yıkıcı yangınlar, sel felaketleri, kuraklık, depremler, pandemi, beklenmeyen ani hava değişimleri ve göç; ülkelerin her alanda her

¹ Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Eczacılık İşletmeciliği AD.,
nazan.erdogan@istanbul.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-4188-5688

da kabul etmiş olurlar. Birincil odak noktası, ilaç ürünlerinin dağıtımını yerine hasta tedavisinin tanımlanmış sonuçlarıdır (Al-Shaqha & Zairi, 2001). Hasta ve uygulama düzeyinde sonuçların sürekli olarak iyileştirilmesi fikri vurgulanarak hasta bakımı ve sürekli iyileştirme felsefesi birbirine uyarlanmıştır (Hepler, 1993). Diğer bir ifadeyle Farmasötik Bakım, sürekli iyileştirme (Continuous Qulatiy Improvement) ilkelerinin hasta düzeyinde uygulanmasıdır. Hasta boyutunda sürekli iyileştirme “bakım” sözcüğünü eyleme geçirmenin bir yoludur. Bu hizmet anlayışını ilaç tedavisinin tanımlanmış sonuçlarını başarmak üzere uygulayan eczacılar, hizmet kalitelerini de iyileştirmiş olurlar.

Bir eczane yöneticisinin temel sorumluluklarını işletme bilimi perspektifinden; eczane işletmesinin hedeflerini karşılamak için ekibini yönlendirmek, yönetmek ve desteklemek olarak özetleyebiliriz. Bu ana başlıklardaki anahtar rolleri ise (Silva, 2013);

1. Çalışanların performanslarını artırmak ve kuruluşun hedeflerine ulaşmak için ekibe liderlik etmek eğitmek ve personeli geliştirmek,
2. Eczanenin veya organizasyonun iş standartlarını karşılamak için hasta ve / veya yakını hizmetlerini geliştirmek ve yönetmek,
3. Standart çalışma prosedürlerinin (SOP), tüm düzenleyici gerekliliklerin ve etik standartların personel tarafından karşılandığından emin olmak,
4. Etik ilkelerden ödün vermeden hizmet gelirini artıracak pazarlama stratejilerini sunmak,
5. Başta hekimler olmak üzere sağlık sisteminin diğer çalışanları ve kurumları ile etkili ilişkiler sürdürmek,
6. Etkili eczacılık hizmeti sunmak için yeterli personel seviyesinin ve diğer kaynakların mevcut olduğundan emin olmaktır.

Kaynaklar

- Al-Shaqha, W. M., & Zairi, M. (2001). Case studies: The role of quality in pharmaceutical care management. *Managing Service Quality*, 32-39.
- Hepler, C. (1993). Issues in implementing pharmaceutical care. *Am J Hosp Pharm*, 1635-41(50), Am J Hosp Pharm., No. 50, pp. 1635-41.
- Pall, R., Gauthier, Y., Auer, S., & Mowaswes, W. (2023). Predicting drug shortages using pharmacy data. *Health Care Management Science*, 26, 395-411.
- Silva, T. D. (2013). *Essential Management Skills for Pharmacy and Business Managers*. New Zealand: Productivity Press.